

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 lipca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. K. nie podlega, od 16 października 2019 r., ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek R. P..

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że R. P. zgłosił K. K. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. emerytalnego, rentowych, chorobowego, wypadkowego oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 16.10.2019 r. jako pracownika. Płatnik składek złożył za ww. dokumenty rozliczeniowe, w których obliczył i rozliczył składki na ubezpieczenia społeczne od miesięcznych podstaw ich wymiaru w wysokości za 10/2019 r. - 2086,96 zł, 11/2019 r. - 5578,95 zł, 12/2019 r. i 01/2020 r. - 7000,00 zł, 02/2020 r. - 5600,00 zł, 03/2020 r. i 04/2020 r. - 0,00 zł. Ponadto wykazał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z powodu choroby finansowane ze środków pracodawcy od 24.02.2020 r. do 27.03.2020 r. oraz zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego od 28.03.2020 r. do 31.05.2020 r. W oddziale zostało złożone również roszczenie o wypłatę dla ww. zasiłku chorobowego od 28.03.2020 r. do 14.05.2020 r. Zaświadczenia lekarskie zostały wystawione na okres od 24.02.2020 r. do 16.07.2020r.

We wszczętym, przez Oddział, postępowaniu administracyjnym w sprawie prawidłowości zgłoszenia K. K. do ubezpieczeń społecznych jako pracownika oraz podstaw wymiaru tych składek, u płatnika składek R. P., płatnik składek R. P., złożył pisemne wyjaśnienia i dokumenty.

Z wyjaśnień R. P. wynika, że jego firma zajmuje się projektowaniem architektonicznym i konstrukcyjnym, pełnieniem nadzorów budowlanych, sporządzaniem ekspertyz i opinii technicznych w zakresie budownictwa oraz wykonawstwem budowlanym. K. K. została zatrudniona na stanowisku: asystent projektanta. WW została polecona przez znajomego, jako osoba potrafiąca obsługiwać program do wykonywania rysunków technicznych i posiadająca podstawową wiedzę budowlaną. K. K. miała wykonywać pracę w biurze projektowym położonym w Ł., przy ul. (...), lok. 303, w okresie próbnym w godzinach 10:00-14:00, od 16 listopada 2019 r. w godzinach 8:00-16:00. WW. nie była upoważniona do podpisywania dokumentów firmowych. Wypłatę otrzymywała przelewem na wskazane konto na koniec ostatniego roboczego dnia w danym miesiącu. R. P. oświadczył, że K. K. jest osobą obcą w stosunku do pracodawcy.

Na okoliczność zatrudnienia ww. płatnik przedłożył m.in umowę o pracę z 16.10.2019 r. oraz z 15.11.2019 r., aneks z 16.10.2019 r. do umowy o pracę, orzeczenie lekarskie z 16.10.2019 r. o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku asystent projektanta, kartę szkolenia w dziedzinie bhp, listy obecności za miesiące od 10/2019 r. do 03/2020 r., listy płac za miesiące od 10/2019 r. do 03/2020 r., kwestionariusze osobowe, świadectwo dojrzałości, świadectwo ukończenia Technikum E.-Hotelarskiego, dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik hotelarstwa, zaświadczenie dotyczące ukończenia kursu "Nowe kwalifikacje kluczem do sukcesu" oraz 5 certyfikatów z zakresu kompetencji cyfrowych. Na okoliczność sytuacji finansowej płatnik przedłożył: deklaracje roczną o zaliczkach na podatek dochodowy PIT-4R za rok 2018 i 2019 oraz deklaracje dla podatku od towarów i usług (...) - 7 za okres od 10/2018 r. do 12/2019 r., podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za 2018 r. i 2019 r., rozliczenie dochodu z remanentem za 2018 r. i 2019 r.

Z przedłożonej umowy o pracę wynika, że została podpisana 16.10.2019 r. między RO-LAND R. P., a K. K. na okres próbny od 16.10.2019 r. do 15.11.2019 r., w wymiarze czasu pracy 1/2 etatu, na stanowisku asystent projektanta z wynagrodzeniem miesięcznym 4000,00 zł brutto, termin rozpoczęcia pracy 16.10.2019 r. Przedłożona została również kolejna umowa o pracę podpisana 15.11.2019 r. pomiędzy ww. stronami na czas określony od 16.11.2019 r. do 30.11.2020 r., na to samo stanowisko, w większym wymiarze czasu pracy - pełen etat i z wyższym wynagrodzeniem miesięcznym - 7000,00 zł brutto, dzień rozpoczęcia pracy 16.11.2019r. Umowa o pracę między stronami miałaby zostać zawarta od 16.10.2019 r., a od 24.02.2020 r. K. K. stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w czasie ciąży.

Z wyjaśnień R. P. wynika, że do obowiązków K. K. należało: obsługa programów komputerowych do wykonywania rysunków projektowych, przygotowywanie dokumentacji projektowej, dokumentów potrzebnych do odbioru budynku, umów budowlanych dla konkretnego inwestora, tworzenie kosztorysów w programie E.. K. K. nie otrzymała pisemnego zakresu obowiązków. Natomiast, na okoliczność wykonywania przez ww. pracę, oprócz dokumentów kadrowo-płacowych, R. P. nie przedłożył żadnych dokumentów, świadczących o faktycznym wykonywaniu przez ww. pracę np. sporządzonych przez nią kosztorysów, przygotowanej dokumentacji projektowej, służbowej korespondencji e-mail.

Z akt sprawy wynika, że K. K. posiada kwalifikacje w zawodzie technik hotelarstwa, a doświadczenie zawodowe na stanowisku sprzedawcy. Nie posiada wykształcenia kierunkowego i doświadczenia zawodowego do wykonywania pracy na stanowisku asystent projektanta. W ocenie oddziału trudno uznać, że po ukończeniu technikum ekonomiczno-hotelarskiego oraz kursu w zakresie (...) (kompetencje cyfrowe) ww. posiada niezbędne doświadczenie zawodowe do wykonywania pracy na stanowisku asystenta projektanta.

K. K. miałyby zostać zatrudniona na specjalnie utworzonym stanowisku pracy. R. P. wyjaśnił, że przed zatrudnieniem ww. powierzone jej obowiązki wykonywał osobiście. Z wyjaśnień wynika również, że podczas nieobecności K. K. powierzone jej zadania ponownie wykonuje sam oraz jego córka K. P. (1), która ma stosowne do wykonywanych obowiązków wykształcenie i zdobywa doświadczenie zawodowe pod jego nadzorem. Z wyjaśnień R. P. wynika również, że w zakładzie nie była zatrudniona inna osoba na stanowisku na jakim K. K. miałyby być zatrudniona lub z tym samym zakresem obowiązków. Oddział potwierdził, że po dniu kiedy zgłoszona do ubezpieczeń stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży, R. P. nie zgłosił do ubezpieczeń nowego pracownika. Powyższe w ocenie oddziału potwierdza, że nie było faktycznej potrzeby zatrudnienia K. K. na stanowisku asystenta projektanta.

R. P. oświadczył, że sytuacja finansowa firmy pozwalała na zatrudnienie pracownika. Jednakże ww. jako płatnik składek posiada wysokie zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia. Tym samym w ocenie oddziału sytuacja finansowa firmy nie pozwalała na zatrudnienie pracownika z wysokim wynagrodzeniem. Wynagrodzenie jakie miałyby K. K. mieć przyznane początkowo w wysokości 4000,00 zł brutto na 1/2 etatu, a następnie w wysokości 7000,00 zł brutto na pełen etat stanowiłoby bardzo duże obciążenie finansowe dla firmy (...). Ustalone w umowie o pracę wynagrodzenie wiąże się z zobowiązaniem pracodawcy do wypłacania wynagrodzenia w ustalonej wysokości nie przez miesiąc, dwa miesiące, ale przez dłuższy okres, w szczególności, że od 16.11.2019 r. K. K. miałyby mieć zawartą umowę na okres jednego roku tj. do 30.11.2020 r. Przy wynagrodzeniu w kwocie 7000,00 zł brutto miesięcznie, R. P. rocznie musiałyby wypłacić wynagrodzenie w kwocie 84000,00 zł brutto.

Jednocześnie oddział wskazał, iż przed zgłoszeniem do ubezpieczeń jako pracownika u płatnika składek R. P. K. K. nie podlegała od 28.05.2019 r. ubezpieczeniu chorobowemu, z którego nabywa się prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Tym samym ww. nie mogłyby skorzystać z wypłaty zasiłku chorobowego w okresie ciąży oraz zasiłku macierzyńskiego. Sam fakt podpisania umowy o pracę nie przesądza, że nawiązany został stosunek pracy.

W ocenie oddziału, dokonane przez płatnika składek, zgłoszenie K. K. do ubezpieczeń społecznych od 16.10.2019 r. jako pracownika miało jedynie na celu uprawdopodobnienie nawiązania z ww. stosunku pracy. W aktach sprawy brak jest wiarygodnych dowodów, potwierdzających wykonywanie przez ww. pracy, w oparciu o stosunek pracy.

W ocenie oddziału na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego K. K. nie wykonywała pracy od 16.10.2019 r. u płatnika składek R. P., a została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych, jedynie, w celu uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania z ubezpieczenia społecznego, w związku z chorobą w czasie ciąży i macierzyństwem. Wobec tego, na podstawie art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego, w związku z art. 300 Kodeksu pracy, oddział stwierdził, że umowa o pracę między ww. a płatnikiem R. P., jako zawarta dla pozorów, jest nieważna, a, zatem, z tytułu zawartej umowy o pracę, K. K. nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 16.10.2019 r.

/ decyzja k. 3 -6 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji wnieśli w dniu 4 sierpnia 2020 K. K. oraz w dniu 6 sierpnia 2020 płatnik R. P. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie, iż K. K. podlega ubezpieczeniom społecznym od dnia 16.10.2019 r. W uzasadnieniu swego stanowiska podnieśli, że umowa o pracę była przez nią faktycznie realizowana a w ramach obowiązków służbowych wykonywała kosztorysy budowlane oraz przygotowywała dokumenty niezbędne do zawarcia umów o roboty budowlane z inwestorami M. P., M. M. , K. P. (2), rysunki konstrukcyjne, pracę w terenie w tym pomiary na budowach i pomiary inwentaryzacyjne, dokumentację fotograficzną.

/ odwołanie k. 1-6 akt VIII U 1839/20 oraz odwołanie k. 3-4 akt VIII U 1840/20/.

W odpowiedziach na odwołania, organ rentowy wniósł o ich oddalenie jako bezzasadnych, zgłaszając wnioski dowodowe i podnosząc argumentację, jak w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedzi na odwołania k. 3-6 akt VIII U 1839/20 k. 98-102 akt VIII U 1840/20/.

Sprawy z obu odwołań zostały połączone do wspólnego rozpoznania.

/ zarządzenie k. 104 akt VIII U 1840/20/

Na rozprawie w dniu 28 października 2020 r. ustanowiony w toku procesu pełnomocnik wnioskodawczyni – jej mąż poparł odwołanie, płatnik poparł odwołanie, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:05:09 – 00:06:52/

Na rozprawie w dniu 17 lutego 2021 poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 01:11:22-01:28:55/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. K. posiada wykształcenie średnie, jest technikiem hotelarstwa. Ukończyła kurs "Nowe kwalifikacje kluczem do sukcesu" oraz kurs z zakresu kompetencji cyfrowych. Posiada doświadczenie zawodowe w pracy na stanowisku sprzedawcy. Umie obsługiwać program AutoCAD i E., co pozwala na wykonywanie rysunków technicznych

/świadectwo dojrzałości, świadectwo ukończenia Technikum E.-Hotelarskiego, dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik hotelarstwa, zaświadczenie dotyczące ukończenia kursu "Nowe kwalifikacje kluczem do sukcesu" oraz 5 certyfikatów z zakresu kompetencji cyfrowych k. 30-41 akt ZUS kwestionariusz osobowy k. 28 -29 akt ZUS nadto wskazana dokumentacja w aktach osobowych koperta k 134 zeznania płatnika e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 /

Wnioskodawczyni, z mężem, starali się o dziecko. W maju 2019 r. wnioskodawczyni poroniła ciążę , a, o próbach zajścia w drugą ciążę świadczy fakt wizyty lekarskiej w dniu 11.10.2020 godz. 17.48, w trakcie której zalecono kwas foliowy i zlecono badania T. g.IG i IgM oraz anty HC to jest podjęto środki zwykłe, e związane z planowaniem ciąży

/ bezsporne dokumentacja medyczna k. 166-169/

Płatnik R. P. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą

(...) od 3 stycznia 1994 r. Jej przedmiotem jest projektowanie architektoniczne i konstrukcyjne, pełnienie nadzorów budowlanych, sporządzanie ekspertyz i opinii technicznych w zakresie budownictwa oraz wykonawstwo budowlane.

/ wypis z (...) koperta k. 134 oraz k. 88 akt ZUS zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 /

Płatnik składek posiada wysokie zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia. Powyższe wynika z faktu wypowiedzenia rachunków bankowych i nieuzyskania przychodów pozwalających na uzyskanie kolejnego kredytu obrotowego. Konta bankowe wnioskodawcy zostały zablokowane przez komornika. Łączna kwota do zapłaty z tego tytułu wynosi 146 129,45 zł a kwota odsetek 9 144,00 zł

/ stan rozliczeń płatnika k. 87 akt ZUS szczegółowy stan rozliczeń załączony do akt ZUS zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 /

Płatnik w okresie od 1.10.2019 do 1.06.2020 zatrudniał następujące osoby:

- S. B. w oparciu umowę o pracę na pełen etat od 22.01.2020 r. za wynagrodzeniem 2.600 na stanowisku pracownika fizycznego,

- A. B. w oparciu o umowę o pracę na ¼ etatu od 2.12.2019 za wynagrodzeniem 562,50 a od 1.01.2020 600 zł na stanowisku pracownika fizycznego,

- R. B. w oparciu o umowę o pracę na pełen etat od 1997 r. z przerwami z uwagi na urlop macierzyński wychowawczy i własna działalność gospodarczą za wynagrodzeniem 2600 zł brutto na stanowisku pracownika biurowego.

- T. T. w oparciu o umowę o pracę na pełen etat od 3 stycznia 2019 r. za wynagrodzeniem 2600 zł na stanowisku pracownika fizycznego

- córkę K. P. (1) w oparciu umowę o pracę na pełen etat od 12.02.2020 za wynagrodzeniem 2.600 zł na stanowisku młodszy projektant konstrukcji.

/Wykaz osób zatrudnionych koperta k. 134, lista ubezpieczonych k. 86 akt ZUS, zeznania płatnika e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 zeznania świadka R. B. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:59:17 -01:12:46 zeznania świadka T. T. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:15:34 -01:21:45/

Wnioskodawczyni do pracy u płatnika polecił jego były pracownik M. B.

/zeznania świadka M. B. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 01:12:46 -01:15:34/

W dniu 16.10.2019 r. między RO-LAND R. P., a K. K. została podpisana umowa, nazwana umową o pracę, na okres próbny od 16.10.2019 r. do 15.11.2019 r., w wymiarze czasu pracy 1/2 etatu, na stanowisku asystent projektanta z wynagrodzeniem miesięcznym 4000,00 zł brutto, termin rozpoczęcia pracy 16.10.2019 r. Następnie, pomiędzy ww. stronami w dniu 15.11.2019 r., została zawarta kolejna umowa, nazwana umową o pracę na czas określony od 16.11.2019 r. do 30.11.2020 r., na to samo stanowisko, w większym wymiarze czasu pracy - pełen etat i z wyższym wynagrodzeniem miesięcznym - 7000,00 zł brutto, dzień rozpoczęcia pracy 16.11.2019r.

/ umowy o pracę k. 12 i 14 akt ZUS nadto, wskazana dokumentacja w aktach osobowych koperta k 134/

R. P. zgłosił K. K. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. emerytalnego, rentowych, chorobowego, wypadkowego oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 16.10.2019 r. jako pracownika.

/ bezsporne/

Przed podpisaniem umowy wnioskodawczyni od 28.05.2019 r. nie posiadała tytułu ubezpieczeń.

/ bezsporne zeznania wnioskodawczyni e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:09:59 -00:33:55 /

Stanowisko wnioskodawczyni było stanowiskiem nowoutworzonym nikt go wcześniej nie zajmował. Przed zatrudnieniem wnioskodawczyni płatnik zlecał wykonanie rysunków podmiotom zewnętrznym.

/zeznania świadka R. B. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:59:17 -01:12:46/

Do obowiązków wnioskodawczyni na stanowisku asystent projektanta należeć miała obsługa programów komputerowych do wykonywania rysunków projektowych, przygotowywanie dokumentacji projektowej, dokumentów potrzebnych do odbioru budynku, umów budowlanych dla konkretnego inwestora, tworzenie kosztorysów w programie E..

/zeznania płatnika e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 zeznania wnioskodawczyni e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:09:59 -00:33:55/

Wnioskodawca wykonywał projekt szkice zaś do wnioskodawczyni należało wykonanie go w programie AutoCAD i E. stworzenie produktu do sprzedania gotowego projektu.

/zeznania płatnika e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 zeznania świadka R. B. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:59:17 -01:12:46 zeznania wnioskodawczyni e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:09:59 -00:33:55 /

Wnioskodawczyni przepisywała treść umów z kontrahentami, wpisując odpowiednie dane np. dane inwestorów, konkretne osoby i obiekt.

/zeznania wnioskodawczyni e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:09:59 -00:33:55/

Na rysunkach i umowach płatnik nie wymagał pisemnego potwierdzenia, iż konkretne czynności wykonała wnioskodawczyni.

/zeznania płatnika e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28/

K. K. **nie miała własnego loginu i hasła do laptopa** płatnika .

/zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:09:59 -00:33:55/

Wnioskodawczyni wykonywała czynności w biurze na płatnika na Traktorowej jednakże część czynności wykonywała także w domu. Zdarzało się że wnioskodawczyni jeździła z płatnikiem w teren na budowy.

/zeznania płatnika e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 zeznania świadka R. B. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:59:17 -01:12:46 zeznania wnioskodawczyni e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:09:59 -00:33:55 /

Wnioskodawczyni miała elastyczny czas aktywności. Nie musiała być i nie bywała, w siedzibie firmy, codziennie. Obowiązki wykonywane w domu, mogła wykonać w sobotę lub niedzielę. Pracowała w różnych godzinach od 8.00,9.00, jak chciała wyjść z pracy o godzinie 14, to wychodziła.

/ **zeznania płatnika** e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 zeznania świadka R. B. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:59:17 -01:12:46/

Wnioskodawczyni podpisywała **zbiorcze listy obecności**, które były tworzone na koniec miesiąca.

/ listy obecności koperta k. 134 zeznania płatnika e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28, zeznania świadka R. B. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:59:17 -01:12:46 zeznania świadka T. T. e-protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:15:34 -01:21:45 zeznania wnioskodawczyni e-protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:09:59 -00:33:55 /

Płatnik rozliczał wnioskodawczynię z efektów jej aktywności. Gdy miała do wykonania konkretny rysunek, mogła w ogóle nie przybywać do biura. Płatnik dokonywał poprawek, wykonanych przez nią rysunków, zwłaszcza, w zakresie wymiarowania. Wnioskodawczyni, następnie, samodzielnie nanosiła poprawki w programie AutoCad. Płatnik sprawdzał, też, **przepisane** przez wnioskodawczynię, umowy.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 zeznania wnioskodawczyni protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:09:59 -00:33:55 /

Wnioskodawczyni miała wyłącznie podstawową wiedzę budowlaną, w związku z tym, nie miała uprawnień do podpisywania jakichkolwiek dokumentów.

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28/

Wnioskodawczyni dojeżdżała do pracy do płatnika ok. 100 km (koszt ok 50 zł dziennie), bądź w okresie od grudnia 2019 r do lutego 2020r., w poniedziałki i czwartki, pomieszkiwała u znajomych, aby nie dojeżdżać do biura.

/ bezsporne, zeznania świadka T. T. protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:15:34 -01:21:45 zeznania świadka J. K. protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. -01:21:45 -01:25:24 /

Wynagrodzenie za pracę przelewano wnioskodawczyni na rachunek bankowy.

/ potwierdzenia przelewów k. 9-14/

Płatnik utworzył dokumentację pracowniczą dotyczącą ubezpieczonej, w której m.in. znalazły się następujące dokumenty: umowa o pracę z 16.10.2019 r. oraz z 15.11.2019 r., aneks z 16.10.2019 r. do umowy o pracę, orzeczenie lekarskie z 16.10.2019 r. o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku asystent projektanta, kartę szkolenia w dziedzinie bhp, listy obecności za miesiące od 10/2019 r. do 03/2020 r., listy płac za miesiące od 10/2019 r. do 03/2020 r., kwestionariusze osobowe, świadectwo dojrzałości, świadectwo ukończenia Technikum E.-Hotelarskiego, dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik hotelarstwa, zaświadczenie dotyczące ukończenia kursu "Nowe kwalifikacje kluczem do sukcesu" oraz 5 certyfikatów z zakresu kompetencji cyfrowych.

/ dokumenty k. 12-41 akt ZUS nadto wskazana dokumentacja w aktach osobowych koperta k 134, dodatkowo listy obecności koperta k. 134/

W okresie kwestionowanego zatrudnienia, wnioskodawczyni w godzinach 8-16 **dokonywała przelewów bankowych w dniach:**

21.10.2019 -11:03, 30.10.2019 – 12:01, 13.12.2019 -10:11, 27.01.2020 -12:11, 10.02.2020 11:14 i 11:20, 14.02.2020 -11:12, 20.02.2020 – 12:05.

/ wyciąg z rachunków (...), zestawienie k.222/

W okresie, spornego, zatrudnienia w dniach 23.12.2019r. 24.12.2019r. 27.12.2019r. 30.12.2019r. 31.12.2019r. 02.01.2020r. 03.01.2020r. 16.01.2020r. 13.02.2020r. wnioskodawczyni miała korzystać z urlopu wypoczynkowego

/zestawienie koperta k 134, wnioski o urlop w aktach osobowych koperta k 134/

Wnioskodawczyni była na wizytach lekarskich w Gabinetcie Ginekologicznym B. K. w O.:

-w dniu 11.10.2020 godz. 17.48 na wizycie zlecono kwas foliowy i zlecono badania związane m.in. z planowaniem ciąży T. g.IG i IgM oraz anty HC

-w dniu 3.01.2020 godz. 8.14

-w dniu 16.01.2020 godz. 7.29

-w dniu 3.02.2020 godz. 16:04

-w dniu 13.02.2020 godz. 16.13

-w dniu 24.02.2020 godz. 14:56 od którego wydano zwolnienie lekarskie

/ dokumentacja medyczna k. 161-165, koperta k. 216/

W badaniu ginekologicznym w dniu 3.01.2020 stwierdzono u wnioskodawczyni stan ciąży, om 24.11.2019.

/ dokumentacja medyczna k. 161-165, koperta k. 216, karta ciąży k. 7-8/

Od 24.02.2020r. wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie **cięży.**

/ bezsporne zestawienie zaświadczeń k. 91 akt ZUS/

Wnioskodawczyni urodziła córkę w dniu **6.09.2020.**

/ bezsporne dokumentacja medyczna k. 187-194/

W okresie nieobecności wnioskodawczyni nikt w jej miejsce nie został zatrudniony jej obowiązki częściowo przejęła córka wnioskodawcy K. P. (1) zatrudniona w oparciu umowę o pracę na pełen etat od 12.02.2020 za wynagrodzeniem 2.600 zł posiadająca wyższe wykształcenie kierunkowe - inżynierem budownictwa obsługujący program AutoCAD i E..

/zeznania płatnika protokół z rozprawy z dnia 17 lutego 2021 00:34:32 -01:11:19 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 00:13:10 -00:55:28 zeznania świadka R. B. protokół z rozprawy z dnia 28 października 2020 r. 00:59:17 -01:12:46 /

Płatnik składek złożył za ww. dokumenty rozliczeniowe, w których obliczył i rozliczył składki na ubezpieczenia społeczne od miesięcznych podstaw ich wymiaru w wysokości za 10/2019 r. - 2086,96 zł, 11/2019 r. - 5578,95 zł, 12/2019 r. i 01/2020 r. - 7000,00 zł, 02/2020 r. - 5600,00 zł, 03/2020 r. i 04/2020 r. - 0,00 zł. Ponadto wykazał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy z powodu choroby finansowane ze środków pracodawcy od 24.02.2020 r. do 27.03.2020 r. oraz zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego od 28.03.2020 r. do 31.05.2020 r. W oddziale zostało złożone również roszczenie o wypłatę dla ww. zasiłku chorobowego od 28.03.2020 r. do 14.05.2020 r. Zaświadczenia lekarskie zostały wystawione na okres od 24.02.2020 r. do 16.07.2020r.

/bezsporne/

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, płatnik składek R. P. ,osiągnął następujące dochody:

- za okres styczeń –grudzień 2018 r. 386.684,75 zł

- za okres styczeń – grudzień 2019 461.400,69 zł,

- za okres styczeń – czerwiec 2020 257 559,60 zł,

/ rozliczenia dochodu z remanentem, podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za styczeń – grudzień 2019 i styczeń czerwiec 2020 koperta k. 134 deklaracje roczną o zaliczkach na podatek dochodowy PIT-4R za rok 2018 i 2019 oraz deklaracje dla podatku od towarów i usług (...) -7 za okres od 10/2018 r. do 12/2019 r. k. 42-75 akt ZUS, podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za 2018 r. i 2019 r., rozliczenie dochodu z remanentem za 2018 r. i 2019 r. k. 76-81 akt ZUS/

Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał następującej oceny dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów m.in. akt osobowych ubezpieczonej, dokumentacji medycznej wnioskodawczynie, potwierdzeń przelewów akt rentowych ZUS, dokumentacji finansowej płatnika składek. Dokumenty te nie były bowiem kwestionowane przez żadną ze stron nadto w oparciu o zeznania przesłuchanych w procesie świadków i częściowo w oparciu o zeznania stron.

Sąd, jedynie, częściowo dał wiarę zeznaniom wnioskodawców, w zakresie, w jakim posłużyły do poczynienia ustaleń.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd nie dał wiary zeznaniom ubezpieczonej K. K. oraz wnioskodawcy R. P., w części w której wskazywali na realność, zawartej pomiędzy nimi umowy, nazwanej umową o pracę, oraz faktycznego świadczenia pracy przez zainteresowaną w ramach tej umowy. W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w postępowaniu materiału dowodowego, brak jest podstaw do przyjęcia, iż stosunek pracy, na podstawie zawartej umowy, faktycznie był realizowany. Przeciwno prawdziwości zeznań stron, zdaniem Sądu, ustalone okoliczności faktyczne.

W przedmiocie zawartej umowy, podnieść należy, iż zaoferowane wnioskodawczynie stanowisko - asystentki projektanta, było nowoutworzonym, którego nikt, wcześniej przed nią, nie zajmował. Co prawda, płatnik, zeznając podnosił, iż, przed wnioskodawczynią, czynności, w ramach tworzenia rysunków w programie AutoCAD, kosztorysów w E., wykonywał dla niego inny pracownik, Pani K., która następnie była na urlopie macierzyńskim i wychowawczym, a z listy ubezpieczonych u płatnika, zawartej w aktach ZUS k. 86, wynika, iż w istocie do zatrudniał K. F., która do 31.03.2019 r., przebywała na urlopie wychowawczym na stanowisku kierownika projektów - niemniej jednak, w procesie, w żaden sposób nawet nie uprawdopodobniono, iż jej obowiązki były tożsame z obowiązkami wnioskodawczynie. Ponadto, skoro ww. miała przebywać na urlopie wychowawczym do 31.03.2019 r., trudno przyjąć by wykonywała, na rzecz płatnika, wskazane czynności. Ponadto, wskazać należy, że, z zeznań R. B., wieloletniego pracownika płatnika, wynika jednoznacznie, iż obowiązków powierzonych wnioskodawczynie, nikt wcześniej nie wykonywał, a płatnik, w tym zakresie, korzystał z usług firm zewnętrznych. Natomiast, sam płatnik, w wyjaśnieniach składanych przed ZUS, podnosił, iż wcześniej, te obowiązki, wykonywał osobiście /k.10-11 akt ZUS/. Tym samym, uprawniona jest teza, iż twierdzenia płatnika, w tym zakresie, zgłoszone w procesie, były niewiarygodne i ukierunkowane na wzmocnienie jego stanowiska procesowego.

Znamiennym jest również, iż wnioskodawczynie nie miała żadnego doświadczenia w pracy w biurze architektonicznym, a posiadane przez nią wykształcenie i doświadczenie zawodowe w zakresie obsługi programów komputerowych AutoCad i E. którego Sąd nie kwestionuje nie dawało żadnej gwarancji, iż sprawdzi się na nowym stanowisku pracy i nie usprawiedliwiała przyznania jej relatywnie wysokiego wynagrodzenia najpierw w wysokości 4000 zł a potem 7000 zł na cały etat. Jakkolwiek, pierwsza umowa została zawarta na okres próby, co mogło dać płatnikowi

wyobrażenie, jakie umiejętności wnioskodawczynie posiada, to i tak, przyznanie jej, takich kwot zarobków przy braku doświadczenia zawodowego, celem wykonywania czynności stricte technicznych, przepisywania projektów umów, sporządzanie kosztorysów na wzorach i tworzenie rysunków technicznych, z uprzednio, stworzonych przez płatnika, szkiców bez żadnej, podstawowej wiedzy, w zakresie budownictwa, budzi zastrzeżenia. W procesie, nie wykazano zaś, iż tego typu wynagrodzenie jest standardem dla osoby posiadającej takie umiejętności. Nie należy też tracić z pola widzenia, iż w okresie nieobecności wnioskodawczynie, czynności, w tym zakresie, jej powierzone, a także inne, miała wykonywać córka płatnika, posiadająca stosowne wykształcenie kierunkowe – inżyniera budownictwa - z wynagrodzeniem minimalnym. Tym samym, wskazana dysproporcja, w kontekście posiadanych umiejętności i doświadczenia, nie znajduje wytłumaczenia.

Nie można też przyjąć, iż wysokie zarobki miały rekompensować wnioskodawczynie koszty codziennego dojazdu z miejsca zamieszkania ok. 100 km ok 50 zł dziennie, zaś niskie zarobki córki płatnika tłumaczyć faktem, udostępnienia jej, mieszkania przez ojca. Odnosząc się do powyższego: po pierwsze to, że płatnik prywatnie, dał lub użyczył, mieszkanie własnemu dziecku, nie może mieć i nie wpływa na ocenę, przyznanego jej przez pracodawcę, jako pracownikowi, wynagrodzenia. Po drugie: nawet, przy odliczeniu, wskazanych kosztów dojazdu, od kwot zaoferowanych wnioskodawczynie, przyznane jej wynagrodzenie jest nieproporcjonalnie wyższe od wynagrodzenia przyznanemu córce płatnika tj. pracownikowi z wiele wyższymi wykształceniem i możliwymi do wykorzystania kwalifikacjami. Nie można, więc przyjąć, iż zaoferowane wnioskodawczynie wynagrodzenie, znajdowało usprawiedliwienie w okolicznościach sprawy, a wyjaśnienia stron w tej materii były wiarygodne.

Potrzeby zatrudnienia wnioskodawczynie, w oparciu o stosunek pracy, nie tłumaczą też realia funkcjonowania płatnika w obrocie gospodarczym. Podkreślenia wymaga, iż o ile płatnik mógł potrzebować pomocy, w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, w ramach obsługi programu AutoCad, tworzenia projektów umów na roboty budowlane kosztorysów w programach W. i E., tak wobec istniejącej możliwości wsparcia ze strony, w pełni profesjonalnych podmiotów zewnętrznych, jak miało to miejsce przed zaangażowaniem wnioskodawczynie, nie tłumaczy istotnych kosztów, związanych z zawarciem umowy o pracę, za wynagrodzeniem 4.000/7.000 zł miesięcznie, przy braku jednoznacznych umiejętności i kompetencji zawodowych, w branży architektoniczno –budowlanej, po stronie nowo przyjmowanego pracownika. Nie należy, też, tracić z pola widzenia, iż płatnik, osiągający znaczne dochody zatrudniający jednak okresowo co najmniej kilka osób, posiadał przy tym znaczne zadłużenie z tytułu składek, miał konta zablokowane przez komornika, nie był w stanie zyskać kolejnych kredytów obrotowych. Zatem i względy ekonomiczne, przy dostrzeżeniu wysokich przychodów płatnika, przemawiają za brakiem wiarygodności jego zeznań, w zakresie realnej potrzeby zatrudniania ubezpieczonej, w oparciu o umowę o pracę.

Sąd nie dał, również, wiary twierdzeniom wnioskodawców, w zakresie, w jakim wskazywali, iż wnioskodawczynie była ściśle podporządkowana pracodawcy co do godzin pracy i, zleczanych ubezpieczonej zadań. Zauważyć należy, iż dla płatnika, jak sam zeznał, liczył się efekt pracy wnioskodawczynie, która miała wykonać, zlecone przez niego rysunki techniczne, w programie komputerowym, przepisać projekty umów lub sporządzić kosztorysy i nanieść, ewentualne, poprawki płatnika. Powyższe, w ocenie sądu, wskazuje na niepracowniczy charakter zatrudnienia: istotnymi były, bowiem, efekty aktywności, jej rezultat, a nie bieżące staranne działania, pod kontrolą pracodawcy.

Nie zasługują na wiarę, także, twierdzenia stron, iż wnioskodawczynie była stricte rozliczana z czasu pracy. Co prawda, płatnik złożył w procesie, ewidencję czasu pracy wnioskodawczynie i listy obecności, wskazujące iż wnioskodawczynie świadczyła aktywność od poniedziałku do piątku od 9-14 a potem od 8-16, lecz pozostają one rozbieżne, nawet, z twierdzeniami samych stron, zaprezentowanymi w procesie, które wskazywały na to iż wnioskodawczynie miała elastyczny czas aktywności, nie zawsze pojawiała się w biurze, mogła opuścić miejsce świadczenia – czynności, wedle uznania, wykonywać czynności w domu, także w weekendy. A, w godzinach rzekomej aktywności, wnioskodawczynie dokonywała czynności prywatnych – przelewów bankowych, i choć, we współczesnych czasach, nie są to czynności czasochłonne, nie sposób uznać, iż, w pełnym zakresie, pozostawała, w tej materii, w dyspozycji pracodawcy. Przeprowadzone postępowanie dowodowe potwierdziło także, że listy obecności nie były podpisywane codziennie, lecz zbiorczo, na koniec miesiąca, a zatem, uprawniona jest konkluzja, że oddawały, rzeczywisty czas aktywności wnioskodawczynie. Co prawda, wskazywano, iż tworzono je na podstawie indywidualnych list, podpisywanych

codziennie, w różnych miejscach, a potem przepisywane i podpisywane w oparciu o ww. w porządku alfabetycznym, niemniej jednak żadnych list indywidualnych w procesie nie przedstawiono a rzekome listy zbiorcze nie są stworzone w kolejności alfabetycznej jak podał płatnik. Tym samym, sąd uznał iż zostały stworzone dla potrzeb niniejszego procesu. Zeznania stron co do podporządkowania K. K., w zakresie czasu pracy są, zatem, także niewiarygodnymi.

Podkreślenia wymaga, też, iż na dowód świadczenia pracy przez wnioskodawczynię, w procesie, nie przedstawiono żadnych dowodów z dokumentów, poza dokumentacją pracowniczą. Projekty umów budowlanych, kosztorysów, w końcu przedstawione w procesie rysunki techniczne /dokumentacja k. 5-90 akt VIII U 1840/20 i 21-116/ opatrzone są tylko i wyłącznie podpisem płatnika, a daty, w nich zawarte, (umowa k. 29 została zwarta 7 dni od zatrudnienia wnioskodawczyni projekt strzelniczy, nosi datę kwiecień 2020) nie zawsze pokrywają się z rzekomym okresem pracy ubezpieczonej. Powyższe, w istocie, nie oznacza jeszcze samo w sobie iż wnioskodawczyni żadnych czynności, w tym okresie, na rzecz płatnika nie wykonywała, zwłaszcza, że określoną aktywność zawodową wnioskodawczyni potwierdzili, przesłuchani w procesie świadkowie, zwłaszcza R. B.. Niemniej jednak, charakter tej aktywności należy do oceny prawnej, której Sąd dokona poniżej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołania jako niezasadne podlegały oddaleniu.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2020 roku, poz.266 tj) pracownicy, to jest osoby, pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Definicja pracownika, na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych, została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy, o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy, jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanym przez art. 22 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do treści art. 22§1 k.p., przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosunek pracy posiada szczególne cechy, które pozwalają na jego odróżnienie od innych stosunków prawnych do niego zbliżonych.

Stosunek pracy wyróżnia się koniecznością osobistego wykonania pracy, podporządkowaniem pracownika pracodawcy, wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy i na jego ryzyko, a ponadto odpłatnością pracy.

W razie ustalenia, że, w łączącym strony stosunku prawnym, występowały elementy obce stosunkowi pracy nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę.

Nawiązanie stosunku pracy, skutkuje równoległym powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy na co dzień, drugi na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek ubezpieczenia społecznego pracowniczego jest konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Ubezpieczenie społeczne nie może, bowiem, istnieć bez stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego, może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet, jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Legalis nr 88987). Sam fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art.22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna.

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdzono, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może, bowiem, wynikać z czynności faktycznych, wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

W niniejszej sprawie płatnik składek R. P. zawarł z K. K. umowę nazwaną umową o pracę, która z formalnego punktu widzenia stanowiła stosowną podstawę do objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem społecznym. Ważność tej umowy została jednak – słusznie – zakwestionowana przez organ rentowy.

Zdaniem Sądu, analiza, zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, prowadzi do wniosku, że wnioskodawczyni pewne czynności w spornym okresie wykonywała. Należało jednak zważyć, czy, przy uwzględnieniu całokształtu treści stosunku prawnego, realizowanego przez strony, czynności były świadczone w ramach zatrudnienia pracowniczego, w warunkach podporządkowania, w tym na rzecz i ryzyko, pracodawcy.

Przede wszystkim, w toku niniejszego postępowania, nie zostały złożone żadne dokumenty (poza dokumentacją osobową) z których wynikałoby, że wnioskodawczyni wykonywała czynności - w ramach stosunku pracy. O ile, bowiem, z zebranego materiału dowodowego, wynika, że wnioskodawczyni zajmowała się obsługą programów komputerowych do wykonywania rysunków projektowych, przygotowywanie dokumentacji projektowej, dokumentów potrzebnych do odbioru budynku, umów budowlanych, tworzyła kosztorysy w programie E., o tyle nie sposób stwierdzić, że czynności te wykonywała, w ramach obowiązującego ją stosunku pracy w ramach podporządkowania pracowniczego.

Z relacji samego płatnika wynika iż nie odbywało się to na zasadzie wydawanych na bieżąco poleceń i zadań. Dla płatnika liczył się efekt pracy, jego rezultat tj. wykonanie rysunku, projektu umowy, kosztorysu, nie zaś, podjęcie określonych starań, w miejscu, czasie, wyznaczonym przez pracodawcę, pod jego kierownictwem. Wnioskodawczyni mogła wykonać i wykonywała, konkretnie zleconą czynność, w domu, także w weekend. Płatnika nie interesował czas i nakład pracy, lecz jej rezultat. Z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby wnioskodawczyni była na bieżąco nadzorowana przez pracodawcę. W istocie, poprawiała błędy w projektach, jednakże ogólna kontrola osoby zatrudnionej, dokonywana z punktu widzenia rezultatów działalności nie świadczy zaś o podporządkowaniu pracowniczemu (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w G. z dnia 11 kwietnia 2018 r. I SA/Gd 191/18 Legalis Numer 1777278).

Brak jest dowodu na świadczenie przez wnioskodawczynię pracy w ramach obowiązującego ją wymiaru czasu pracy. Wnioskodawczyni nie miała wyznaczonych ściśle godzin pracy. Miała co przyznaje elastyczne godziny pracy z których na co wskazuje materiał zgromadzony w procesie nie była rozliczana. Podpisywane przez nią zbiorczo listy obecności i stworzona przez płatnika ewidencja nie oddawała faktycznych godzin pracy wnioskodawczyni. To każe zaś uznać, iż praca wnioskodawcy miała być ukierunkowana na konkretny efekt pomoc w określonym zakresie nie zaś na dyspozycyjność i wykonywanie pracy w konkretnym przedziale czasowym. Zatem trudno mówić w tym przypadku o podporządkowaniu pracownika co do miejsca, czasu pracy i wykonywanych obowiązków oraz rozliczania jej z powyższego.

Reasumując, zdaniem Sądu Okręgowego, elementem charakterystycznym umowy o pracę, którego analizowany stosunek pracy na pewno nie zawierał, było wykonywanie pracy w ramach podporządkowania pracowniczego. Przede wszystkim zwrócić należy uwagę na to, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby płatnik kierował pracą wnioskodawczyni, w szczególności, aby, na bieżąco, wskazywał na konkretne zadania do realizacji

związane z powierzonym stanowiskiem pracy, by kontrolował czas pracy wnioskodawczynie. Jest to istotne, jeżeli uwzględnia się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Strony współpracowały, wnioskodawczynie pomagała płatnikowi przy wykonywaniu czynności za pomocą programów komputerowych. Brak dowodu, że płatnik stosował jakikolwiek bieżący. Co najwyżej były jej udzielane wskazówki wnioskodawczynie miała po wykonaniu projektu dokonać jego poprawek, lecz powyższe nie stanowi wydania wiążących i bieżących poleceń dotyczących pracy. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że odwołująca świadczyła pracę w warunkach kierownictwa pracodawcy.

Konstatacja ta jest ważna, gdy założy się, że pracy pod kierownictwem, w myśl art. 22 § 1 k.p., jest jedną z najważniejszych cech w procesie typizacji charakteru stosunku prawnego łączącego strony (wyrok SN z dnia 20.03.1965 r., III PU 28/64, OSNCP 1965, nr 9, poz. 157).

Jasne przy tym jest, że cechy podporządkowania pracowniczego, mogą być, w określonym zakresie, charakterystyczne, również, dla zobowiązań cywilnoprawnych, a nadto, że mogą występować z różnym nasileniem (zob. wyrok SN z dnia 10.10.2003 r., I PK 466/02 Pr. Pracy 2004, nr 3, s. 35). Zatem, zasadne jest rozważenie reguły, umożliwiającej rozróżnienie, czy dany stan faktyczny charakteryzuje się podporządkowaniem pracowniczym, czy też więź łącząca strony nosi znamiona innej zależności (zbliżonej do kierownictwa pracodawcy). Ma to znaczenie, gdy weźmie się pod uwagę, że umowa, mająca za przedmiot świadczenie pracy, nie może mieć mieszanego charakteru, łączącego elementy umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej (Wyrok SN z dnia 23.01.2002 r., I PKN 786/00, OSNP 2004, nr 2, poz. 23. Z. K., Rodzaje kontraktów menedżerskich, (...) 1999, nr 7, s. 12).

W konsekwencji dla oceny zobowiązania pracowniczego, drugoplanowe znaczenie ma nazwa umowy oraz deklarowana w chwili jej zawarcia treść. Ważne jest, w jaki sposób strony kształtują więź prawną w trakcie jej trwania. Zważywszy, że ustawodawca nie zdecydował się na wskazanie dla stosunku pracy elementów przedmiotowo istotnych, zrozumiałe jest, że klasyfikacja doniosłości cech charakterystycznych zobowiązania pracowniczego jest problematyczna. Mimo to, za prawidłowy należy uznać pogląd, podkreślający konieczność występowania kierownictwa pracodawcy w stosunkach pracy. Wiążącą cechuje praca pod kierownictwem, które stanowi element sine qua non każdego zatrudnienia pracowniczego. Formułując tę tezę nie można pomijać, że kierownictwo pracodawcy w procesie rozróżniania reżimów umownych ma niewątpliwie pierwszoplanowe znaczenie. Jest tak dlatego, że nie występuje ono przy umowach cywilnoprawnych. Słuszne jest, zatem, stanowisko, zgodnie z którym, kierownictwo pracodawcy jest jedyną cechą, rzeczywiście odróżniającą stosunek pracy od umów cywilnoprawnych (Z. Hajn, glosa do wyroku SN z dnia 16.12.1998 r., II UKN 394/98, OSP 2000, nr 12, poz. 177).

W ocenie Sądu płatnik, w ogóle nie miał potrzeby- zatrudnienia - pracownika, w oparciu o umowę o pracę. Stanowisko zostało specjalnie utworzone. Wcześniej, płatnik nikogo nie zatrudniał. Wszelkimi kwestiami zajmował się sam, korzystając z wsparcia profesjonalnych podmiotów zewnętrznych. Brak dowodów na to iż w okresie zaangażowania wnioskodawczynie, sytuacja ta zmieniła się i istniało zapotrzebowanie - na tego typu - pracę - w wymiarze większym niż zwykle. Wnioskodawczynie, z uwagi na brak doświadczenia, w branży architektonicznej, nie dawała gwarancji prawidłowego wykonywania obowiązków. Zatem, nie da się obronić stanowisko o wysokich kwalifikacjach ubezpieczonej, uzasadniających wynagrodzenie na poziomie 4000 zł., a potem 7000 zł brutto. Ponadto nie należy tracić z pola widzenia, iż wynagrodzenie wnioskodawczynie było najwyższe, spośród wszystkich zatrudnionych, zaś płatnik posiadał znaczne obciążenie z tytułu składek względem ZUS. Konta płatnika, co przynajmniej sam płatnik, zostały zablokowane, tym samym, dziwi przyjęcie tak znaczących kosztów, związanych z zatrudnieniem wnioskodawczynie, w sytuacji, gdy płatnik mógł liczyć na wsparcie profesjonalnych podmiotów zewnętrznych, a w niedalekiej perspektywie, także córki. O braku potrzeby – zatrudnienia - K. K., świadczy, także, brak zatrudnienia pracownika w czasie jej długotrwałej nieobecności w pracy. Córka wnioskodawcy nie przejęła jej wszystkich zadań, częściowo, dalej wykonywał ją sam płatnik, a zatem nie było realnego zapotrzebowania na jej pracę, w oparciu o stosunek pracy. Powyższe utwierdza Sąd w przekonaniu, że – zatrudnienie - wnioskodawczynie przez płatnika było ekonomicznie i gospodarczo nieuzasadnione, a co za tym idzie, było fikcyjne. W ocenie Sądu, wszystkie te okoliczności

jednoznacznie wskazują, że celem podjętych przez płatnika i ubezpieczoną działań, było zapewnienie jej świadczeń z ubezpieczenia społecznego na okres ciąży i macierzyństwa.

Podleganie pracowniczym ubezpieczeniom społecznym jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Stosunek pracy jest, bowiem, stosunkiem zobowiązaniowym, uzewnętrzniającym wolę, umawiających się, stron. W sytuacji, gdy strony nie pozostają faktycznie związane stosunkiem pracy, nie można mówić o fakcie podlegania pracowniczym ubezpieczeniom społecznym. Natomiast, sam fakt wykonywania za wynagrodzeniem określonego rodzaju czynności przez jedną ze stron na rzecz drugiej w zależności od cech danego stosunku prawnego, co do zasady może zostać zakwalifikowany, jako, umowa o dzieło, umowa zlecenia umowa o świadczenie usług, o której mowa w art.750 k.c., wobec której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Ocena, z jakim faktycznie stosunkiem prawnym mamy do czynienia, na gruncie przedmiotowej sprawy, pozostaje, jednak, poza zakresem rozważań Sądu Okręgowego, albowiem, przedmiotem zaskarżonej decyzji była wyłącznie umowa o pracę.

Wskazać należy, że zgodnie z art.83§1 k.c. w zw. z art.300 k.p. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie przez strony na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art.58§1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

W wyroku z dnia 2 lipca 2008 roku (II UK 334/07, Lex nr 531865), Sąd Najwyższy wskazał, iż w sytuacji, gdy wolą stron, zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa. Ocena taka nie odnosi się, jednak, do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia.

Tytułem do ubezpieczenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą podleganie ubezpieczeniu i prawo do świadczeń, miało być w przedmiotowej sprawie zatrudnienie, jako wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy. Nie jest istotne, przy tym, czy strony miały realny zamiar zobowiązania się – przez pracownika do wykonywania pracy a przez pracodawcę do przyjmowania tego świadczenia i wypłacania wynagrodzenia, lecz to czy zamiar taki został w rzeczywistości zrealizowany. Pozorność wyraża się w braku zamiaru wywołania skutków prawnych i jednoczesnym zamiarze stworzenia okoliczności mających na celu zmylenie osób trzecich. Istotne znaczenie ma niezgodność między aktem woli a jego uzewnętrznieniem. Założeniem unormowania jest zgoda drugiej osoby na złożenie oświadczenia woli dla pozorów.

Ocena, realizacji zawartej przez wnioskodawczynię i płatnika umowy, nazwanej umową o pracę, wskazuje na to, że strony zawarły umowę o pracę, której nie miały zamiaru realizować. O pozorności umowy o pracę wnioskować należy z całokształtu okoliczności dotyczących momentu zawarcia umowy, jak i przez pryzmat zdarzeń późniejszych. Wnioskodawczyni starała się o dziecko. Pierwsze straciła w maju 2019 r. a o próbach zajścia w drugą ciążę świadczy fakt wizyty lekarskiej w dniu 11.10.2020 godz. 17.48 w trakcie której zalecono kwas foliowy i zlecono

badania T. g.IG i IgM oraz anty HC to jest podjęto środki zwykle związane z planowaniem ciąży. Jednocześnie wnioskodawczyni nie posiadała żadnego tytułu ubezpieczenia. Płatnik zaś zdecydował się na zatrudnienie osoby dojeżdżającej do pracy 100 km za relatywnie wysokim wynagrodzeniem niezajdującym odzwierciedlenia w jego sytuacji ekonomicznej i gospodarczej. Przy tym, w ocenie Sądu, nie ma żadnych dowodów potwierdzających wykonywanie przez wnioskodawczynię pracy na podstawie umowy o pracę. Należy przypomnieć, że pozorność umowy o pracę zachodzi także wówczas, gdy praca jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. / por. wyrok SN z dnia 8 lipca 2009 r, I UK 43/09, z dnia 12 maja 2011 r, II UK 20/11/

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych, należy stwierdzić, że mamy do czynienia z pozornością oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę przez płatnika, i K. K.. Celem działania stron nie było, bowiem, świadczenie pracy, w ramach stosunku pracy i uzyskiwanie, z tego tytułu, wynagrodzenia, a jedynie osiągnięcie innych korzyści, które prawo wiąże z istnieniem stosunku pracy. Głównym celem zawarcia umowy o pracę, winno być nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia, jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Wprawdzie płatnik składek założył wnioskodawczyni akta osobowe oraz dokumentację płacową, to jednak, w ocenie Sądu, dokumenty te nie świadczą o wykonywaniu pracy. Stworzenie tej dokumentacji miało, jedynie, uprawdopodobnić świadczenie pracy. Dokumentacja kadrowa potwierdza, jedynie, fakt formalnego jej sporządzenia, a nie jest dowodem faktycznego istnienia pomiędzy stronami stosunku pracy. Do ustalenia, że doszło do powstania między stronami stosunku pracy nie jest wystarczające spełnienie warunków formalnych zatrudnienia, a konieczne jest ustalenie, że strony miały zamiar wykonywać obowiązki stron stosunku pracy, wynikające z umowy o pracę i to czyniły.

W ocenie Sądu, strony umowy w związku z planowaną ciążą wnioskodawczyni miały świadomość tego, że umowa nie będzie ich obowiązywać, a ewentualne zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne będą krótkotrwałe. Nawiązanie stosunku pracy, którego elementami są zobowiązanie się pracownika do wykonywania pracy i zobowiązanie pracodawcy do wypłacania wynagrodzenia, nie było rzeczywistym celem stron. Stronom chodziło o uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia chorobowego i temu celowi podporządkowały skonstruowanie określonej sytuacji prawnej, a umowa o pracę stanowić miała, przede wszystkim, narzędzie do realizacji tego celu. Fikcyjne, czyli tylko pozorne zawarcie umowy o pracę, nie mogło stanowić podstawy do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami pracowników.

Wobec powyższego, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ustalająca niepodleganie przez K. K. od 16 października 2019 r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę jako pracownik u płatnika składek odpowiada prawu i na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołania.

O kosztach procesu, w stosunku do każdego z wnioskodawców Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c., a wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustalił zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265).

J.L.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni